

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Seçimlerde güvenilirlik, doğruluk, şeffaflık kriterlerinin tespit edilmesi, seçmen kütükleri ve seçim sonuçlarının denetlenmesi, kamuoyu ve siyasi partiler tarafından ölçülebilir hale getirilmesinin sağlanması amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederim.

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Namık Faruk
Balıkesir Mv.

Almet AKIN
Balıkesir Mv.

Mahmut Tanal
TST Mv.

Atila Setel

İbrahim Aydın
Balıkesir Mv.

Gülşay YEDEKİ
İstanbul Mv.

Caner NİCEER
Tekirdağ Mv.

Musa ÇAM
TST Mv.

SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul Mv.

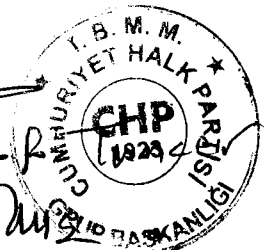
Veratkin Akseu

Ali Haydar HAKVERDİ
Ankara

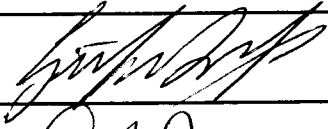
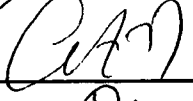

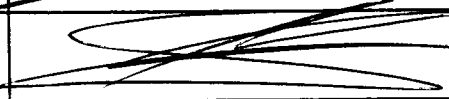

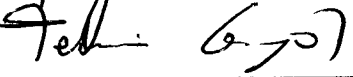

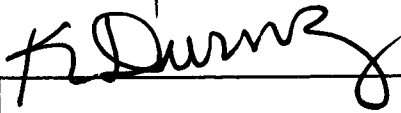
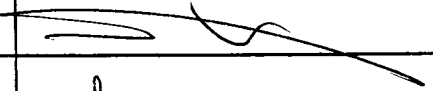
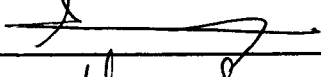
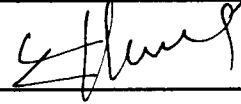
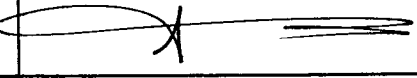
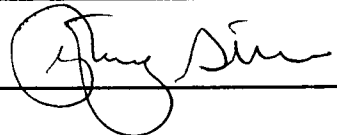
Zeynel Emre
İstanbul Mv.

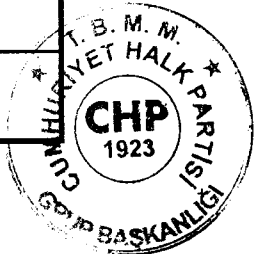
Zeynel Emre
İstanbul Mv.

Mustafa
Düzce Mv.

34.. Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Bursal Emel	Tunali	
Onursal Adigüzel	İstanbul	
İdrem Eğin	İstanbul	
Melike Başmacı	Denizli	
Özkan Yalın	İzmir	
Burcu Kaksal	Ağaçkoca	
Tekin Tanrıoğlu	ANKARA	
İsmail Demireli	Zonguldak	
Kadim Durmaz	Tokat	
Zülfikar Tolun	Adana	
Haydar AKAR	Karaman	
Devrim Kalk	Antalya	
Okan GATKANCIOĞLU	Edirne	
Ayтуğ Ateş	Mersin	

GEREKÇE

Türkiye'de seçimlerin yönetimi ve denetimi YSK'nın sorumluluğu altındadır. YSK, seçmen kütüklerinin takibini ve seçim sonuçlarının birleştirme işlemlerini SEÇSİS adını verdiği bir sistem üzerinden yapmaktadır. SEÇSİS'in iki temel amacı ve uygulama alanı vardır. Seçmen kütüğü takibi ve seçimlerin takibi. Birinci uygulama alanı, seçmen kimlik ve adreslerinin TC Kimlik Numarasına TCKN dayalı olarak merkezi ortamda, güncel bir biçimde tutulmasıdır. SEÇSİS'in ikinci uygulama alanı ise; seçim sonuçlarının ilçelerden veri girişi ile YSK merkezine ulaştırılması, kamuoyu ve siyasi partilerle paylaşımıdır.

Mükerrer seçmenlerin bulunması, yanlış bilgiler içermesi (örneğin 170 yaşında seçmen olması), vatandaşların haberi dahi olmadan seçmen kütüklerinden düşürülmesi, yer değiştirmesi, hiç tanımadığı kimselerin kendi ikamet ettiği adreste kayıtlı görünmesi güvenilir bir seçim için kabul edilemez durumlardır.

YSK seçmen bilgilerinin doğruluğu, güncelliği, şeffaflığını sağlamak ve denetimini yapmakla mükelleftir. Seçmen kütüklerinin Mernis (KPS), Adres Kayıt Sistemi (AKS)'leri üzerinden güncellenmesi, kontrol edilmesi, denetlenmesi süreçlerinin raporlanması, yayımlanması, seçimlerin şeffaflığının sağlanması açısından önem taşımaktadır. Seçmen kütüklerinin hangi tarihlerde, kim tarafından, nasıl güncellendiğinin denetlenmesi ve seçmen listelerinin nasıl oluşturulduğuna ilişkin bilgilendirmenin seçimlerden önce yapılması gerekmektedir.

Seçimlerden önce yayımlanan seçmen listeleri verilerin işlenmiş ve sonuç niteliğindeki son halidir. Siyasi partilerin seçmen kütüklerini etkin biçimde kontrol etmesi için, seçmen listeleri askıya çıkarılırken, nakil yapılan seçmenler, eklenen seçmenler, eklenen (18) genç seçmen, adres değişikliği yapan seçmenler, bir önceki seçim dönemi askı listesinde olmayıp eklenen seçmenler, bir önceki seçim dönemi askı listesinde olup çıkarılan seçmenlere ait veriler de tahakkuk ettirilmelidir. Seçimler öncesinde vatandaşlarımızın adres değişikliği bilgilerinin doğruluğunun emniyet görevlileri tarafından etkin bir şekilde araştırılmasının sağlanması önemlidir. Elektrik, doğalgaz, su abonelikleri iptal edilmeden adres değişikliği işlemlerinin yapılmaması önleyici ve caydırıcı bir tedbir olabilecektir. YSK vatandaşların adres bilgilerinin doğruluğunu elektrik, su, doğalgaz abonelik kayıtları, devletten aldığı sosyal yardımlar ve Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarından sorgulamalıdır.

Seçim sonuçlarının hesaplanması ve denetlenmesi için gerekli temel unsur ıslak imzalı sandık sonuç tutanaklarıdır. Islak imzalı sandık sonuç tutanakları, ilçe seçim kurullarında SEÇSİS aracılığı ile bilgisayar ortamına girilmekte, sonuçlar eş zamanlı olarak YSK merkezine aktarılmakta, aynı sonuçlar seçimlere katılan tüm siyasi partiler ile paylaşılmaktadır. Islak imzalı sandık sonuç tutanağı, ilçe seçim kurulu tarafından SEÇSİS sistemine girilinceye kadar yürütülen tüm işlemler manuel olup insana dayalıdır ve bilişim teknolojileri kullanarak müdahale etmek mümkün değildir. SEÇSİS sistemine ıslak imzalı sandık sonuç tutanaklarının girilmesinde iki kuşku söz konusu olmaktadır. Birincisi; sandık sonuç tutanaklarının değiştirildiği ya da hatalı girildiğidir. İkincisi ise birleştirme tutanakları üzerinde oynamalar yapıldığıdır.

Islak imzalı sandık sonuç tutanakları, seçim sonuçlarının ilk tahakkuk kaydıdır. Seçimlerdeki usulsüzlükler, itirazlar, iddialar ıslak imzalı sandık sonuç tutanakları ve oy torbaları ilçe seçim kuruluna ulaştırılmasına kadar ki süreç içerisinde meydana gelmektedir. Sandık sonuç tutanaklarının tarayıcıdan geçirilerek yayınlanması seçimlerin sağlıklı bir zeminde gerçekleşmesi elzemdir. İllerdeki sandık numaralarına göre oy pusulaları ve zarfların barkodlanarak denetim ve kontrole tabi tutulması seçim güvenliğinin sağlanması bakımından önem arz etmektedir. Oy pusulalarının güvenliğinin sağlanması için sandık başkanı ve en fazla oyu alan 3 siyasi parti görevlilerinin müşterek muhafaza ile ilçe seçim kurullarına götürülmesi kuralı titizlikle uygulanmalıdır. Müşterek muhafaza seçim sonuçlarının ilçe seçim kurullarına ulaştırılması ve birleştirme tutanaklarının düzenlenmesine kadar devam eden bir süreç olmalıdır.

TBMM seçimlerin şeffaf, adil, güven ve huzur ortamı içerisinde geçmesini sağlamak üzere YSK'nın gerçekleştirdiği faaliyetlerin denetlenmesi, sorunların tespiti ve çözüm önerileri getirilmesi amacıyla araştırma komisyonu kurulmalıdır.

